AŞI BİLGİLENDİRME BEYANI

Deng Aşısı:
Bilmeniz Gerekenler

Many vaccine information statements are available in Turkish and other languages. See www.immunize.org/vis

Türkçe ve diğer dillerde birçok aşı bilgilendirme beyanı mevcuttur. Bakınız www.immunize.org/vis

1. Neden aşı olalım?

Deng aşısı daha önce deng humması geçirmiş kişilerin deng hummasına karşı korunmasına yardımcı olabilir.

Denge, enfekte bir sivrisineğin ısırması ile yayılan dört virüsten biri neden olur. Kişi bu dört deng virüsünün herhangi biri ile enfeksiyon kapabilir. Bir deng virüsüyle olan enfeksiyon diğer üç virüsün neden olacağı enfeksiyona karşı koruma sağlamaz. Her yıl 400 milyona varan sayıda kişi deng enfeksiyonu kapar. Dünya nüfusunun neredeyse yarısı deng riski olan bölgelerde yaşamaktadır.

Deng bulaşmış çoğu insanda herhangi bir belirti görülmez ya da hafif hastalık olur.

Deng ile hasta olan bazı kişilerde ani başlayan ateş ile bulantı, kusma, döküntü, ayrıca gözlerde, kaslarda, eklemlerde veya kemiklerde ağrı ve sızı olur.

Deng enfeksiyonu olan kişilerin az bir kısmında ağır hastalık ortaya çıkar. Ağır deng, hastanede derhal tıbbi müdahale gerektiren acil tıbbi bir durumdur. Hastaneye yatış gerektiren deng en sık büyük çocuklarda ve ergenlerde olur. Ağır dengin tehlike sinyalleri ateş düştükten 12 ilâ 24 saat sonra başlar. Bunlar karın ağrısı ve hassasiyeti, kusma, burunda veya diş etlerinde kanama, kusmukta veya dışkıda kan, ayrıca aşırı yorgunluk veya huzursuzluk olabilir.

Dengin ciddi etkileri nadiren karaciğer, kalp, merkezi sinir sistemi, böbrekler, gözler, kaslar veya kemik iliği üzerinde olabilir. Ağır deng ölüme de yol açabilir.

2. Deng aşısı

Deng aşısı aşağıdaki durumları olan **9 ilâ 16 yaşlarındaki çocuklara** önerilir.

- Geçmişte laboratuvar testiyle doğrulanmış bir deng enfeksiyonu öyküsü
- Porto Riko, Amerikan Samoası ve Birleşik Devletler Virgin adaları gibi Birleşik Devletler toprakları ile Mikronezya Federal Devletleri, Marshall Adaları Cumhuriyeti ve Palau Cumhuriyeti gibi serbest ilişkili devletler de dâhil olmak üzere dengin yaygın olduğu bir bölgede yaşama

Deng aşısı seyahat edenler için **ÖNERİLMEZ**.

Aşının yapılabilmesi için çocuğunuzun mutlaka geçmişte kan testiyle doğrulanmış bir deng geçirmiş olması gerekir. Daha önce deng geçirmemiş bir çocuğa aşısı yapılırsa ve bu çocuğa aşılamadan sonra deng bulaşırsa, bu çocuğun ağır deng olma ve hastaneye yatırılma riski artabilir.

Çocuklara 3 doz deng aşısı gerekir. İkinci doz ilk dozdan 6 ay sonra, üçüncü doz ikinci dozdan 6 ay sonra yapılmalıdır.

Deng aşısı diğer aşılarla aynı anda yapılabilir.

U.S. Department of Health and Human Services
Centers for Disease Control and Prevention

3. Sağlık uzmanınız ile konuşunuz

Aşı yapılan kişide aşağıdaki durumlar mevcutsa bunları aşıyı yapan kişiye söyleyiniz:

- **Önceki bir deng aşısına karşı alerjik reaksiyon** gösterdiyse veya **ciddi, yaşamı tehdit eden** herhangi bir **alerjisi** varsa
- **Zayıflamış bir bağışıklık sistemi** varsa

Aşı yapılacak kişi hamileyse veya emziriyorsa deng aşısının yararlarını ve potansiyel risklerini sağlık hizmeti sağlayıcısıyla tartışmalıdır.

Bazı durumlarda, sağlık uzmanınız deng aşısını daha sonraki bir ziyarete ertelemeye karar verebilir.

Soğuk algınlığı gibi hafif rahatsızlıkları olan kişiler aşılanabilir. Orta veya ağır derecede hasta olan kişiler deng aşısı için genellikle iyileşene kadar beklemelidir.

Sağlık uzmanınız size daha fazla bilgi verebilir.

4. Aşı reaksiyonu riskleri

- Deng aşısından sonra enjeksiyonun yapıldığı yerde ağrı, kızarıklık veya şişlik; ayrıca yorgunluk veya halsizlik, ateş, baş ağrısı, bitkinlik veya kas ağrıları olabilir.

Geçmişte deng geçirmemiş bir kişiye deng aşısı yapılırsa ve bu kişiye sonraki bir zamanda deng bulaşırsa, o kişi ağır hastalık geliştirme riski altındadır.

İnsanlar bazen aşılanma dâhil olmak üzere tıbbi bir işlemden sonra bayılırlar. Başınız dönerse, görme değişikliğiniz veya kulaklarınızda çınlama olursa bu durumu aşıyı yapan kişiye bildiriniz.

Herhangi bir ilaçta olduğu gibi aşının da ağır bir alerjik reaksiyona, diğer ciddi bir tıbbi hasara ya da ölüme neden olma ihtimali çok düşük olsa da vardır.

5. Ciddi bir reaksiyon olursa?

Alerjik bir reaksiyon aşılanan kişi klinikten ayrıldıktan sonra meydana gelebilir. Eğer ağır alerjik reaksiyon belirtileri (kurdeşen, yüzün ve boğazın şişmesi, nefes darlığı, hızlı kalp atışı, sersemlik veya güçsüzlük) görürseniz **9-1-1**'i arayınız ve kişiyi en yakın hastaneye götürünüz.

Sizi endişelendiren diğer belirtiler için sağlık uzmanınızı arayınız.

Olumsuz reaksiyonlar "Aşı Sonrası Olumsuz Olay Bildirim Sistemi" ne (VAERS) bildirilmelidir. Sağlık uzmanınız genellikle bu durumu bildirecektir; fakat bunu kendiniz de yapabilirsiniz. **www.vaers.hhs.gov** adresindeki VAERS web sitesini ziyaret ediniz veya **1-800-822-7967** numaralı telefonu arayınız. *VAERS sadece reaksiyonları bildirmek içindir ve VAERS personeli tıbbi tavsiye vermez.*

6. Nasıl daha fazla bilgi edinebilirim?

- Sağlık uzmanınıza danışınız.
- Yerel ya da devlet sağlık birimlerini arayınız.
- Aşı prospektüsleri ve ek bilgiler için Gıda ve İlaç Dairesi'nin (FDA) web sitesini ziyaret ediniz. **www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines**
- Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri (CDC) ile temas kurunuz:
  - **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** numaralı telefonu arayınız ya da
  - CDC'nin **www.cdc.gov/dengue** adresindeki web sitesini ziyaret ediniz.

Turkish translation provided by Betül Polatdemir, MD, Losante Children's and Adult Hospital, Ankara, Turkey, and Nur Polatdemir Çevik, Near East University, Nicosia, Cyprus